

Ободовська М.В., студентка II СТН курсу, ОС «Магістр», спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Чепурна В. А., асистент кафедри нормальної та патологічної морфології і фізіології

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПАТОМОРФОЛОГІЯ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ КОТІВ

Хвороби нирок реєструють у котів старше 4-х річного віку при клінічному дослідженні можна виявити патологічні зміни в нирках, однак часто виявляють відхилення від норми під час патологоанатомічного розтину, що свідчить про субклінічний перебіг і утруднює клінічну діагностику цього захворювання [2, 3].

Різноманітні стрес-фактори, що викликають зниження резистентності організму, сприяють проявленню вірулентності умовно-патогенної мікрофлори. Токсини, які вона утворює, викликають алергічні та аутоімунні реакції в нирках із послідуємим розвитком в них запальних і дистрофічних процесів [1, 4]

Метою роботи було встановити особливості патологоанатомічних змін у котів за сечокам'яної хвороби в залежності від характеру перебігу патологічного процесу.

Матеріал і методи. Матеріалом дослідження слугували трупи 4-х котів, які загинули від хвороб різної етіології. Патологоанатомічний розтин проводили методом часткової евісцерації в секційному залі кафедри нормальної та патологічної морфології і фізіології Подільського державного аграрно-технічного університету.

Результати дослідження та їх обговорення. Під час розтину тварин що загинули за сечокам'яної хвороби виявлено, що підшкірна клітковина в ділянці живота, підгруддя, голови і кінцівок набрякла. Легені з ознаками набряку. Селезінка незначно збільшена або без змін, у випадках збільшення орган виражено кровонаповнений.

У однієї тварини поверхня печінки бугриста. Шлунок порожній, слизова оболонка незначно потовщена, рожево-жовтуватого кольору, покрита слизом. Слизова оболонка тонкого і товстого відділу кишечника сіро-рожевого кольору з жовтуватим відтінком.

При розтині тварин з вираженими ознаками гострого гломерулонефриту, який став причиною ниркової недостатності, встановлено незначне збільшення нирок в розмірах. З боку капсули орган картатого сіро-червоного кольору. Капсула легко знімається. На розрізі тканина щільна, зволожена, нерівномірно кровонаповнена. Межа між кірковою і мозковою речовиною виражена за рахунок кровонаповнення судин проміжного шару нирок. Кірковий шар рожево-червоного кольору, мозковий – тьмянний, блідо-червоний. Сполучна тканина ниркової лоханки дряблої консистенції, стінки нерівномірно потовщені, червоного кольору, містять непрозору слизеподібну масу. В сечовому міхурі, а в окремих тварин в лоханці нирок виявлено урати різних розмірів. При цьому в нирках і стінці сечового міхура спостерігались гострі запальні процеси у двох тварин, у інших двох тварини – хронічні. Саме механічне пошкодження слизової оболонки сечового міхура і сечоводів є причиною запальних процесів.

При хронічних патологічних процесах в нирках встановлено виражену блідість кіркового шару, глинисто-жовтого кольору. Практично у всіх випадках характерне червоне забарвлення пірамідальної зони нирок, блідість мозкового шару. Орган більш щільної консистенції ніж в нормі. У випадках загострення патологічного процесу, зміни спостерігались в ділянці лоханки, мозкового і пірамідального шару нирок.

Висновки: В організмі тварин при насиченому білковому раціоні, при проходженні крові збагаченої білками через нирки, відбувається хімічна реакція взаємодії лугу (білки, як відомо, є лужним складом) і кислоти (сеча є кислую) утворюються солі, в тім числі і нерозчинні, які випадають в осад. Цей осад і є піском, який пізніше формується в камінці.

Інтотоксикація організму приводить до посилення патологічних процесів в нирках. Механічне пошкодження слизової оболонки лоханки нирок, сечоводів, сечового міхура і уретри, утвореними камінцями (піском) є причиною гострих і хронічних запальних процесів.

Література

1. Базарный В. В. Оценка микробного пейзажа мочи в урологической клинике / В. В. Базарный, В. Н. Журавлев, В. В. Беспалова, О. А. Маркина // Клиническая и лабораторная диагностика. – 1999. – №12. – С. 9.
2. Внутрішні хвороби тварин / В. І. Шевченко, І. П. Кондрахін., М. О. Судакова та ін. – Біла Церква, 1999, - Ч. 1 – С. 330-335.
3. Костенко Л. О. Мікробне забруднення сечі та його зв'язок із змінами її фізичних та хімічних властивостей / Л. О. Костенко // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Біла Церква, 2002. – Вип. 21. – С. 111-119.
4. Кравцов Р. И. Современные средства ветеринарной медицины для собак и кошек: Справ. / Р. И. Кравцов, А. В. Колесник / Львов. гос. акад. ветеринарной медицины имени С. З. Гжицкого. – Х.: ЦПЦ «Контраст», 2004. – 296 с.

УДК 619:616.1/.4

Остафійчук В. М., магістрант II курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Горюк В. В., кандидат вет. наук., доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ПРИ АЛІМЕНТАРНІЙ ДИСПЕПСІЇ У МОЛОДНЯКА ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Успішне ведення тваринництва можливе при одержанні життєздатного, стійкого до захворювань молодняка і високого рівня його збереження. Разом з тим, важливою проблемою галузі залишаються шлунково-кишкові хвороби новонародженого молодняка, зокрема, диспепсія, загибель від яких у стійловий період досягає 20% і більше від кількості народжених. Ці хвороби завдають значних економічних збитків, які складаються за рахунок зниження приросту маси тіла та загибелі тварин.

Мета роботи – розробити ефективні методи корекції метаболізму та усунення дисбактеріозу та диспепсії у телят.